

Folkparkernas teaterlotteri 1937

Lottförsäljning 1 maj—31 augusti.
Dragning 2 sept.

Högsta vinst: Sv. statens premieobligationer . . . kr. **25.000**
Bilar, motorbåt, piano, cyklar m. m.

Lottpris kr. 2:10

Tillskriv lotteriet: Kungsholmstorg 8, Stockholm

MODERNA Butiksinredningar

i kvalitetsutförande till förmånliga priser.

Diskar o. Montrar av alla slag.

GUSTAFS

Såg- & Möbelfabrik

Gustafs - Tel. 14—114, växel

TOPPVÄRDE
för pengarna får den som väljer **VEGA**

Årets nyheter:

Mera rostfritt material - Bekväma sadlar Terry modell. Vackra ornament. Slagfast höglackering - svart, grått, rött, blågrönt. Högförkromning.

VELOCIPEDEN

Den är precisionstillverkad av alltigenom yppersta material, **snabb, elegant, stark och pålitlig.** Välj kvalitet, välj Vega

ÖSTERGÖTLANDS VELOCIPEDFABRIK AB
Tel. 342 LINKÖPING Tel. 782

En god vän för Edra fötter

Ni behöver bekväma skor i arbetet och starka skor. Prova nästa gång kooperativas arbetsklämma Porjus.

Av brunt, impregnerat Grönlandsläder **14: 50**

Av svart sportläder **13: 50**

Porjus

i kooperativa skobutiker

FRIHET

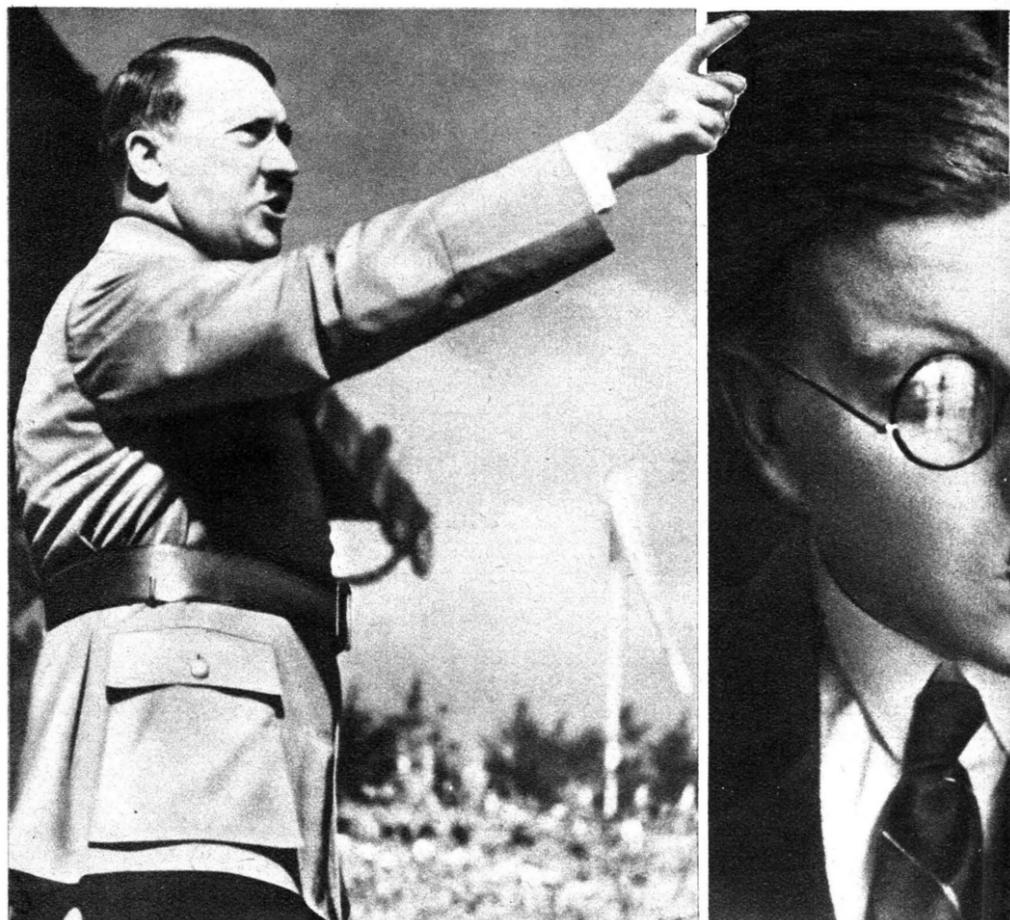
De nationella dik

De s. k. nationella, i grunden borgerligt reaktionära diktaturer som efter världskriget framträtt i en rad europeiska stater — främst i Italien, Österrike och Tyskland — förete i fråga om uppkomst, utveckling och idébildning väsentliga gemensamma drag. De partier som uppbära diktaturerna ha startat som halvt radikala, med en del socialistiska krav sympatiserande folkrörelser; de ha emellertid vunnit mycket ringa anslutning inom arbetarklassen, efter hand blivit vapen för en borgerlig reaktion och slutligen såsom maktägande undertryckt de socialistiska rörelserna och genom ett system av frihetsinskränkningar tryggt den bestående sociala ordningen. I Österrike blev det kristligt sociala partiet, som under ledaren Lueger framträdde såsom ett folkligt socialreformatoriskt parti, redan före världskriget av stor betydelse, särskilt i Wien; efter kriget samlade sig i partiet den stora massan av borgerliga väljare, och det var såsom ett kyrkligt och byråkratiskt konservativt parti, som de kristligt sociala år 1934 upprättade diktaturen. Då Mussolini, som 1914 utstötts ur det socialdemokratiska partiet, på våren 1919 bildade sin första fascistiska förening, framstod fascismen närmast som en med socialism konkurrerande riktning; fascisterna fordrade bl. a. successiv socialisering av vissa företag, industriell demokrati, skärpning av arvs- och kapitalbeskattning. Men fascismen lyckades icke vinna den socialistiskt orienterade arbetarklassen. I stället samlades under krisåren 1920—1922 de mest stridbara antisocialistiska grupperna under fascismens baner och den nya rörelsen fick karaktär av en väldig strejkbrytarorganisation. Då Mussolini 1922 kom till makten och under de följande åren befäste sitt välde var det som det konservativa, socialistfientliga Italiens hopp. Den nationalsocialistiska rörelse, som efter kriget växte upp i Tyskland under Hitlers ledning, var starkt påverkad av den kristligt sociala rörelsen i Österrike, icke minst i fråga om den antisemitiska inställningen. I sitt program av 1920 fordrade nazismen bl. a. delaktighet för arbetarna i företagets vinst, kommunalisering av de stora varuhusen, förstärkning av trusterna och lagstiftning om expropriation av jordegendom utan ersättning till ägaren. Nazismen vann dock inga större framgångar förrän den under åren 1928—1930 modifierade eller frånträdde sina radikala programpunkter och under hetspropaganda möt socialdemokrati och kommunism samlade större delen av de folkklasser som tidigare röstat med andra borgerliga partier. Två moment i de fascistiska rörelsernas utveckling böra framför allt understrykas. Ingenstädes har fascismen vunnit någon avsevärd del av den socialistiskt orienterade arbetarklassen. Ingenstädes har fascismen vid ett fritt val vunnit en majoritet bland väljarna. Fascismen har överallt varit samlingspunkten för en med vissa socialistiska talesätt koketterande kontrarevolutionär rörelse, som anförtröts regeringsställning utan att äga majoritet inom representationen och sedan utnyttjat denna ställning för att krossa alla motståndare och på detta sätt vinna en fiktiv folklig sanktion. Den till makten komma fascismen har på olika områden stärkt statens ställning; den ökade statskontrollen har påståtts innebära ett slags socialism. Huvudsakligen har emellertid maktkoncentrationen inom staten, d. v. s. maktens samling hos de av de borgerliga folkgrupperna stödda fascistiska organisationerna, utgjort det tekniska medlet för arbetarklassens undertryckande. En blick

på arbetarlagstiftningen i de fascistiska länderna illustrerar bäst detta förhållande. I Italien få enligt lagar av 1926 och 1927 vissa arbetarföreningar, som erkänns av staten, rätt att sluta för alla arbetare inom vederbörande yrke och område bindande avtal och att uttaga avgifter av dessa arbetare; en sådan förening skall omfatta minst en tiondel av de inom yrket och området sysselsatta arbetarna. Denna lagstiftning har tillämpats på så sätt att endast under fascistisk ledning bildade fackförbund erhållit statligt erkännande. Regeringskontrollen över dessa fackförbund är praktiskt taget obegränsad. I praktiken innebär lagstiftningen att det fascistiska partiet eller den fascistiska staten — vilket uttryck man nu vill använda — dirigerar arbetarnas avtalspolitik. I Österrike och Tyskland är undertryckningen av arbetarna än mera obeslöjad. I Österrike har det av regeringen upprättade förbundet för arbetare och anställda facklig monopolställning; detta förbund (respektive dess underavdelningar) sluter kollektivavtal, som äro bindande även för till förbundet icke anslutna arbetare och anställda. Förbundets styrelse utses av en av förbundsministrarna, vilken sålunda direkt behärskar hela den s. k. organiserade arbetarrörelse, som är tillåten att existera. Ännu för kort tid sedan hade i förbundet ingått endast en ringa del av arbetarna, huvudsakligen sådana som tidigare tillhört katolska fackorganisationer. I Tyskland skall i princip arbetsgivaren — som kallas sitt företags »ledare» — bestämma om arbetsförhållanden och löner; ändringar i dessa bestämmelser kunna under vissa förhållanden meddelas av förtroendemän för regeringen, de s. k. Treuhänder. Genom sådana metoder säger man sig ha avskaffat klasskampen och åstadkommit social solidaritet. I realiteten har man berövat arbetarklassen alla möjligheter till samlade aktioner; de skilda arbetargrupperna ha isolerats från varandra och samtidigt förts under de statliga myndigheternas ledning och kontroll. De idéer, med vilka de fascistiska diktaturerna rättfärdiga sitt välde, äro i huvudsak hämtade från tidigare konservativa åskådningar. Många av de föreställningar som nu propageras såsom världshistoriska nyheter äro för den historiskt orienterade välbekanta såsom inslag i praktiskt taget alla extremt konservativa läror sedan århundraden till-

De partier som uppbära diktaturerna ha startat som halvt radikala, med en del socialistiska krav sympatiserande folkrörelser. De ha emellertid vunnit mycket ringa anslutning inom arbetarklassen,

Naturens idéer

av HERBERT TINGSTEN

baka. Betecknande är exempelvis, att professor Rudolf Kjellén, som i början av 1900-talet gjorde sig känd som en av den svenska högerens extremister, under de senaste åren vunnit ny popularitet i Tyskland och Österrike och hyllas som föregångare till nazismen i det ena landet och den kyrkliga fascismen i det andra. En underlig ödets ironi är att de tyska och italienska diktaturideologierna i stor utsträckning påverkats av fransk konservatism och nationalism; det är på andra sidan Rhen och Alperna som den franska reaktionens profeter i dag ha sin mest entusiastiska eftersägare.

Kärnpunkten i fascistisk och konservativ ideologi är tanken att den samhällsorganisation, inom vilken vederbörande rörelse härskar, är en absolut enhet, en organisk gemenskap, vars främjande och utvecklande är det enda väsentliga målet. Motsättningarna inom staten framställas som oväsentliga, det gemensamma ter sig som oändligt stort jämfört med det skiljande. Individuer, yrkesgrupper och socialklasser är nödvändiga led i samhällsorganisationen; de få icke känna sig som konkurrenser om det goda, samhället har att bjuda, utan måste i samhällets kraftutveckling se målet för sina strävanden. Stundom mynnar denna ideologi ut i den s. k. organismteorin; samhället, staten eller det genom tiderna fortlevande folket förklaras utgå från en personlighet med egen vilja och en bestämd kallelse. Fascismen blir denna personlighets språkrör, diktatorerna bli orakel, från vilkas läppar falla de av gudomen — nationen inspirerade budorden. Särskilt klart framträder denna tanke i de tyska och italienska doktrinerna. I den österrikiska ideologin dominerar den religiösa försvarslinjen; det är den österrikiska statens vilja att förverkliga Guds vilja, som rättfärdigar den. Men på denna omväg uppnås, liksom i Tyskland och Italien, ett förhållande av staten och av diktaturen såsom bärare av denna stats mission.

Denna tankelinje innebär uppenbarligen först och främst en appell till lydaktighet mot den grupp som behärskar staten; den nationella gemenskap, som påstås föreligga, är ett uttryck för kravet på absolut underkastelse under fascist-

men. Men tillika utgör tanken ett stöd för fascismens strävan att utplåna det sociala missnöjet och klassmedvetandet under bevarande av de olikheter i social och ekonomisk ställning, ur vilka detta missnöje och detta medvetande uppstått. Man utgår från att genom olika ekonomisk ställning åtskilda samhällsgrupper måste finnas; rikedom och fattigdomen te sig som ofrånkomliga och i grunden värdefulla realiteter. Men betydelsen av dessa olikheter bestrides. Inför den högre gemenskapen sägas de vara oväsentliga. »I verkligheten», »egentligen» är alla, som väl fylla sitt värv i helhetens tjänst, likställda, klasskänslorna är illusioner skapade av agitatorer. Arbetarna skola vara nöjda med sin lott lika väl som miljonärerna, ty »i grunden» är de lika värdefulla led i samhällsmekanismen. Tendensen är välkänd. Genom hela den religiöst betonade konservatismens historia går uppfattningen att sociala och ekonomiska olikheter är betydelselösa, ty den avgörande frågan är hur man skall få det i livet efter detta. Den österrikiska ideologin anknyter direkt till denna tankegång. Men nationalsocialismen och den italienska fascismen uppnå samma resultat utan att stödja sig på religiösa föreställningar, utan att hänvisa missnöjda till en annan existens. Man förskottar himmelriket. Redan i jordelivet skapas en rent ideell sfär, där alla är likvärdiga, där företagarna och hans »följe» är arbetskamrater, där de sociala skillnaderna genom ordens trollmakt försvinna. En för arbetsglivarna smakligare ideologi kan icke tänkas.

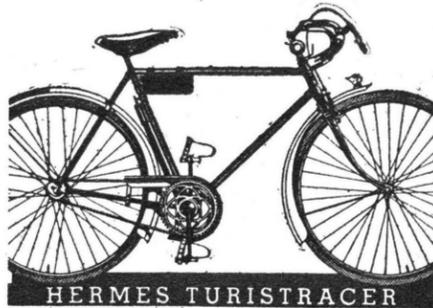
Förhållandet av den egna staten har i Tyskland och Italien fått en krigisk, aktivistisk karaktär. Kriget har enligt Mussolini och Hitler samma värde för mannen som födandet av barn för kvinnan. Endast kriget, skriver Mussolini »leder till en högsta anspänning av de mänskliga krafterna och adlar de folk, som ha mod att våga det... alla andra prov är av sekundärt värde, då de icke ställa människorna ansikte mot ansikte med sig själva, inför alternativet liv eller död». I den politiska agitationen, i pressen, i undervisningen fostras sålunda en anda som skall göra folket lämpligt som militärt instrument. Det svaga Österrike kan icke tänka på yttre expansion; här se nationalisterna en fredlig aktivism såsom statens mål.

I nu berörda huvudpunkter innehåller såsom nämnt de fascistiska ideologierna föga eller intet nytt. En viss originalitet kommer däremot till synes i andra punkter. I viktiga avseenden arbeta de fascistiska ideologerna med begrepp som givits en helt annan innebörd än den tidigare vanliga. Ord, som tjänat som lösen för fascismens motståndare, ha först kritiserats och sedan i en mening motsatt den ursprungliga annekterats. Denna tendens, som delvis förklaras av de fascistiska rörelsens radikala föregående, skall i det följande exemplifieras på några huvudsakliga punkter. Vi taga exemplen huvudsakligen från den nationalsocialistiska ideologin, inom vilken taskspelet med begrepp nått den ojämförligt största fulländningen. Hitler beskrev nyligen i ett tal inför riksdagen den nationalsocialistiska diktaturen såsom en fulländad demokrati. Denna uppfattning genomgår i själva verket en rad auktoritativa tal och skrifter under senare år. Men vad menas då med demokrati? Som

(Forts. sid. 19.)

»Jo, konstanten, trafikreglerna har jag nog lärt mig, annars skulle jag inte våga ta ut min nya Hermes på gatorna». — »Riktigt, unge man, var rädd om den. Jag har förresten också en Hermes.»

HERMES TURISTRACER

På en Hermes kan Ni alltid lita i alla väder och i varje situation. Nymans förfogar nämligen över en stab av framtående konstruktörer och en skicklig arbetarstab, vilket garanterar Er ett minutiöst arbete, och varje del i en Hermes är tillverkad av specialutprovat material av högsta kvalitet. Hermes är elegant, lättkörd och slitstark.

Turister! Varje ägare av en Hermes, ny eller gammal, tillförsäkras betydande rabatt vid turistfärd med Sveabolagets ångare under tiden 15/5—15/9. Begär reserabattkort genom våra försäljare.

Förteckning över auktoriserade Hermesförsäljare återfinns Ni på sista sidan i varje del av Rikstelefonkatalogen.

Hermes
CYKELN MED DELAR
AV ROSTFRITT STÅL

A. B. NYMANS VERKSTÄDER • UPPSALA
Norra Europas största och ledande velocipedfabrik

Ert förvärvsarbete

behöver Ni ej avbryta om Ni väljer en kurs från

Kooperativa förbundets korrespondensskola - Sthlm

Sänd utan kostnad för mig Eder tekniska studiehandbok.

Namn:

Adress:

(Sändes i öppet kuvert, frankerat med 5-öres frimärke.)
(Frib. 1/5)

FRIHET

Diktaturens fiender.

(Forts. fr. sid. 11.)

hejda arbetarna. 8 dagar innan Blum blev ministerpresident skrev han en recension. I denna förklarade han, att innehålllet var osannolikt. En arbetsledare skulle aldrig kunna uppleva den tragiken att också stå emot sin klass, om han vore en verklig idealist och arbetarnas sak hängiven. Detta var en typisk skrivbordsprodukt, överlig och uppdiaktad.

Och sedan ha vi verkligheten. Blum blir ministerpresident, den väldiga folkfrontssegern finner sitt uttryck i den nya regeringen. Arbetarna börja strida utomparlamentariskt. Generalstrejk, fabriksoccupation, början till anarki. Blum, idealisten, den arbetarrörelsen djupt hängivne, måste hejda och dämpa. Näringsmaskineriet får inte bryta sönder. Revolutionen kan inte lyckas och måste hejdas. Blum måste erkänna detta, och han inser, att en jakobinsk minister inte alltid kan vara jakobin.

Och Blum arbetar vidare, bygger ut demokratin steg för steg, försöker utrota alla antidemokratiska krafter och kan till och med berömma sig av att så småningom ha uppfostrat kommunisterna till visserligen ljumma demokrater. Ty vem vill inte leva i demokratin, när han verkligen sett diktaturen på nära håll?

Och så återstå ytterligare tre stora demokrater och socialister: Per Albin Hansson, Johan Nygaardsvold och Thorvald Stauning.

Hela världen bryr idag sin hjärna över Norden. Hittills har man vare sig i Amerika eller Europa så noga vetat, om Stockholm låg i Danmark eller Norge, men nu börjar man intressera sig för Skandinavien. Här råder högkonjunktur. Överallt visar demokratin krissymptom, medan den i Norden är livskraftigare än någonsin. I Skandinavien är den ju sedan gammalt bofast, *men för den övriga kontinenten är detta dock nytt*. Man börjar sysselsätta sig med Norden och erfar, att en f. d. industriarbetare är Norges statsminister, och att denne man med sin regering befriat landet från krisen, liksom en viss herr Hansson, vars namn man hittills inte ens hört. — Och Stauning, ja, det är en karl med skägg! Danmark ligger nära kontinenten, och i det härskar detta skägg, kanske sedan Andersens sagor.

»Mjök och honungs» flyter i Skandinavien — tror världen. Besynnerligt. Överallt går demokratin tillbaka, t. o. m. i Tjeckoslovakien och Schweiz måste man beskära tryckfriheten, och Roosevelt, Amerikas demokrat, statskapitalist och förkämpe för planhushållningen, begär mera makt för att kunna regera. Skandinavien är för världen en gåta. Detta finner den belgiske ministern van Zeeland, som med rätta betecknas som demokrat, och studerar Skandinavien konjunkturläge och den nuvarande demokratin utveckling. Detta finner Mr Roosevelt, som sänder experter till Sverige och vill lära och kopiera något av den svenska demokratin och dess regeringssätt.

Jag trodde först att jag som icke-skandinav funnit hemligheten. Stolt berättade jag för mina vänner på kontinenten: »Ja, alltså Sverige, Danmark och Norge, de ha något, som vi inte ha, nämligen en demokrati som beror på ett förbund mellan arbetare och bönder. Därför är allt här så stabilt, odiktatoriskt och säkert.»

Men ju längre jag känner Skandinavien, desto säkrare blir jag, att detta omdöme blott delvis stämmer. Här får man demokratin i sig med modersmjölken. Liksom i Tyskland militarismen! Demokratin går sedan århundraden i arv från far till son och här finns inte den typiskt odemokratiska högfärden inom de olika klasserna. Öförglömmelig kommer en upplevelse i Göteborg att vara för mig, där jag på en viss klubb hörde Per Albin Hansson tala i en krets av storindustriidkare och finansmän. I diktaturländerna har man under de korta, demokratiska tidsperioderna aldrig tagit en arbetsledare på allvar. Den civile skändes alltid mitt bland alla uniformer och frackar. Men här resonerade man hårt, sakligt och samverkande. Bankiren fordrade det av regeringen, kullagerfabriken det — och Per Albin förklarade: »Jag vill inte bilda det ena eller andra aktiebolaget utan aktiebolaget Sverige». Det gäller inte individen utan det gemensamma. Och i denna gemenskap skall var och en fritt kunna hävda sig, ingen undertryckas, och alla samverka för en demokrati, som vidareutvecklar sig socialt så att den blir den högsta samhällsformen.

De nationella diktaturens idéer.

(Forts. fr. sid. 15.)

utgångspunkt kan man ta ett uttalande av Hitler på partikongressen 1933: »Då vi avvisa det parlamentarisk-demokratiska systemet, företräda vi tillika med bestämdhet folkets rätt att självt bestämma sitt liv. Ty vi erkänna icke att det parlamentariska systemet ger ett verkligt uttryck för folkviljan, som logiskt endast kan vara en vilja till folkets uppehållande, utan vi se i detta system en förvrängning... av folkviljan. Folkets vilja till självbevarelse framträder klarast hos dess bästa medborgare. De äro nationens representativa ledning...» Statsvetenskapliga författare ha med energi byggt vidare på denna tankegång. Det finns två sorters folk säga de. Det ena är folket i vanlig, »konkret» mening, de levande människorna. Det andra är folket i »verklig» mening, det över tiderna upphöjda folket — d. v. s. folket såsom idé, såsom illusion. Det är det sista folkbegreppet som är det väsentliga. Detta folks »vilja» kommer till uttryck i ledaren, d. v. s. den »sanna» folkviljan är Hitlers vilja. Även om alla levande tyskar vilja något annat än ledaren är Tyskland, där ledaren bestämmer, alltså den sanna demokratin.

Diktaturerna ha med en förut aldrig nådd fulländning undertryckt den individuella friheten, varje antydan till opposition eller motstånd är straffbar. Men Hitler och Mussolini och de hundratals

statsvetenskapsmän, som vid sina skrivbord verka efter deras taktplaner, påstå att frihet i sann mening råder just i Tyskland och Italien. Ty fri i högre moralisk mening är, säger man, endast den som handlar i överensstämmelse med folksjälen, med gemenskapens krav. »Den, som besitter denna gemenskaps-känsla och erkänner sin sedliga bundenhet, skriver Dietrich, partiets presschef, »är fri och känner sig fri, ty hans handlande kan aldrig strida mot gemenskapens regler, utan står i harmoniskt förhållande till denna gemenskap». Den där emot, »som icke har en känsla av ansvar mot gemenskapen och icke erkänner sin sedliga bundenhet, ställer sig utanför gemenskapen. Vad han kallar individuell frihet är icke frihet, utan tygellöshet». — För ett århundrade sedan användes alldeles samma tankegång som försvar för negerslaveriets bevarande i de amerikanska sydstaterna. Man jämföre följande citat ur en skrift av en av slaveriets främsta ideologer. »Fattar man ordet frihet i dess sanna mening, är slaveri icke dess motsats. Dess motsats... är tygellöshet. Genom slaveriinstitutionen för de svartas räkning uteslutes tygellöshet och frihet införes. Den införes för slaverna själva. Ty de ha en naturlig rätt till detta styrelsesätt, till den uppsikt och kontroll, som i det hela är bäst för dem... Därför tryggar slaveriet dem i deras na-

VÅR KUNDKRETS VIDGAS STÄNDIGT...

Sten Bogren

som arbetar på fabrik, cyklar till och från jobbet, men vill också röra på sig under fritiden. Sportintresserad som han är, bär det ofta av till idrottsplatsen. Bättre och mer praktisk "kommunikation" finns ej, anser han.

... sports-
mannens ford-
ringar avgjorde
cykelvalet — ty
Nordstjernen är
tillverkad med
precision...

NORDSTJERNAN 1937

W-ledstjärnan vid cykelköp

KLIPP HÄR

WIKLUNDS FACK 664, STOCKHOLM I.

Sänd mig gratis och porto-fritt Eder broschyr över NORDSTJERNAN.

Namn:

Bostad:

Postadress:

Fr.

HÄSSLEHOLMS

Nya kurser börja 1 oktober.

Fackavdelningar för maskinteknik (inkl. motorteknik), elektroteknik, husbyggnads-konst samt väg- och vattenbyggnad med kurser om 8, 12 och 22 månader.

Moderna laboratorier. — Små levnadskostnader. — Program gratis då denna tidning nämnes.

Komm. läroanst. under stat. insp.

Statsstip. uppt. 35:- kr. pr mån.

Vägmästarekurs (40 veckor). Värme- och sanitetsteknisk kurs (7 mån.).

Yrkeskurs för elektriska installatörer och bilreparatörskurs börja den 10 jan.

turliga rättigheter och förläna dem verklig frihet i den utsträckning de äro skickade att erhålla den. Om slaveriinstitutionen avskaffas, få de icke längre njuta av sina naturliga rättigheter».

På samma sätt förklara nationalsocialismens teoretiker, att socialismen är fullt förverkligad i Tyskland. Vad menas då med socialism. Socialist är var och en, som icke känner något högre mål än sitt folks väl, heter det i ett Hitler-tal, i ett annat att socialism innebär att varje medlem av ett folk sättes på sin rätta

plats. Socialism, skriver Köhler, ledare av partiets utskott för ekonomiska frågor, är »ett folks sedliga, liksom nationalismen dess fysiska självhåvvelse», den »är icke en viss produktionsordning, utan en sedlig förpliktelse». Ordet socialism användes sålunda utan varje konkret mening. Så mycket är dock klart, att socialism icke innebär samhällets övertagande av produktionsmedlen och social och ekonomisk utjämning. Så t. ex. förklarar en författare, Wilhelm, att den

Forts. å sid. 22.

Äntligen en bok
av nobelpristagaren själv!

Ossietzky talar

... en fascinerande läsning. Det är en litterär händelse som skall hälsas med tacksamhet av tusenden i detta land!

Social-Demokraten

Rekvirera i dag, upplagan är inte obegränsad!

Klubbar och bokförsäljare erhålla 30 % rabatt då minst 5 ex. rekvireras.

Till Axel Holmströms förlag, Döbelngatan 67 B, Stockholm

Sänd omgående mot postförskott

.....ex. Ossietzky talar, häft. å 2:—
.....ex. „ „ inb. å 3:75

Namn:

Adress:

Följ med

författaren

ALBERT VIKSTEN
på hans färd till
Kanada och Klippiga Bergen
— en intressant reseskildring
var vecka, med början i
FOLKET I BILDS
1 majnummer
Pris 25 öre. Vid postprenumeration
2:75 pr kvartal.
Även Du bör läsa Folket i bild.

Till trivsamt på
kontoret höra även

FRÖBERGS
stämplar

A.-B. John Fröberg Finspong

De nationella diktaturernas idéer.

(Forts. fr. sid. 19.)

tyska socialismen icke i första hand är en ekonomisk eller social teori, den avser icke egendomens fördelning. Marxismen hade sin rot i kapitalismen, ty den ville »bara» föra över egendomen från enskilda till staten. Nationalsocialismen lägger tyngdpunkten på den etiska uppfattningen; den kräver visserligen att kapitalet förvaltas väl, men anser det ej så viktigt vem som äger produktionsmedlen och hur mycket som äges av var och en. Endast nazismen är därför verkligt

antikapitalistisk. Alltså: socialismen är i grunden kapitalistisk, därför att den vill socialisera kapitalet; nationalsocialismen är antikapitalistisk, därför att den lämnar kapitalet i fred. — Samma »ideella» synpunkt anlägges på löneproblemen. Arbetsfrontens ledare Ley framhåller oförtrutet i sina tal till arbetarna, att arbetet är en välsignelse, icke en börd, att man icke arbetar för att förtjäna pengar, utan på grund av ett inre tvång. »Vad är arbetets syfte? Varför bära människorna inom sig en drift att bygga, att skapa, att uppfinna, att bruka jorden? Det kan icke vara en magfråga. Det är den längtan till det eviga, som finnes hos varje människa. Därför kunna vi också utan svårighet mäta arbetets lön. Den ligger i detta eviga, icke i det materiella.»

Enligt ideologerna kan alltså det Tyskland som kännetecknas av diktatur, kapitalism och undertryckning av all opposition, betecknas som en fri, socialistisk demokrati. Det är då icke egendomligt att över hela världen reaktionärer, som ständigt bekämpat friheten, demokratin och socialismen lysa sympatier för de fascistiska diktaturerna. De upptäcka med glädje, att de sedan länge eftersträvat frihet, demokrati och socialism — i fascistisk mening.

Herbert Tingsten.

(Professor Herbert Tingsten har i ovanstående artikel på redaktionens begäran refererat några huvudpunkter ur sitt nyligen utkomna arbete »Den nationella diktaturen, nazismens och fascismens idéer».)

Han som kom sist.

(Forts. fr. sid. 18.)

längst i slutet, ända bort där ansiktena flöt samman i ett luftigt skimmer. Men han letade sig framöver, från man till man, tills dragen lät sig urskiljas, tills han kom in under fanan. Då var de tätt invid honom, böljande fram där han stod gömd.

Ett ansikte...

Då såg han det, och han andades ut som efter en väldig ansträngning. Kände med ens en frossa över kroppen, rätade upp sig och knöt knogarna vita mot stängslet.

Hans son var med. Det slog honom våldsammare än han hade tänkt det.

Sonen bar fanan. Sonen gick först. Sonen gick mitt i det röda ljuset. Han var ljuset självt.

Tåget vällde förbi, led efter led av män.

Han vaknade som efter en syn, en dröm, då vägen var grå och folktom. Sången tonade bort.

Den gamle sågverksarbetaren stod kvar ensam bakom en lutande gårsgård, han hade sprängt sig fram genom grenar och barr, han stod fritt synlig med en stympad orolig hand högt uppe om en gårsgårdsstör.

Han tyckte han var en fri man. Ingenting hade han ogjort längre. Äntligen var han med bland dem. Han visste att han gick först i tåget, han var den som bar fanan. Han gick stark under det röda ljuset med det unga ansiktet lyft mot majdagen.

Demokratisk handlingskraft.

(Forts. fr. sid. 2.)

godvilligt välja diktaturens barbari, godvilligt ta ett steg tillbaka och avfärda sin egen myndighetsförklaring. Som väl är finns det näppeligen några risker hos oss för ett sådant händelseförlopp. Men man vill därjämte livligt hoppas att troheten och kärleken till demokratin hos alla oss måtte utlösa en allvarlig strävan att steg för steg nå fram till ökad fullödighet i varje demokratins framträdande och livsyttring.

Adolf Wallenstein.

Hallå, Boxholm—Motala, hallå!

Klubbister! Brevafton anordnar Boxholms S. D. U. K. Enighet onsdagen den 5 maj 1937. Då väntas svar från många kamrater uti Sverges avlänga land. Brev märkta B. A. sändas till Gunborg Gabrielson, Box 331 samt Yngvi Carlsson, Box 338, Boxholm.

Klubbister!

Massor av brev väntas till den brevafton som Degeröns S. D. U. K. anordnar lördagen den 15 maj 1937. Breven märkas B. A. och adresseras till Margit Nyqvist, Fack 30, Degerön, och Holger Karlsson, Fack 30 Degerön.

BORDSTANDAR
eller flagga av dubbelt eller enkelt siden, text i guld, från 3 kr. pr st. med träföt. Nickelfötter och gravering. Cykelvimplar. Prospekt gratis.

G. W. JACOBSON
Odelbergsvägen 87 — Enskede

EFTERLYSNING!

Denna annons i Frihets förstamajnummer efterlyser alla de ledande krafter inom socialdemokratiska ungdomsklubbar och andra sammanslutningar, som ännu ej ha kommit i kontakt med Lindarna.

Vet Ni av hur lätt det är att förstärka Eder förenings ekonomi med

1000 kronor

och mera? Massor av festarrangörer och teateramatörer, som göra sina inköp hos Lindarna kunna tala om för Eder, att deras fester och teaterföreställningar blevo hundraprocentigt lyckade, först sedan de började ett samarbete med Lindarna. Ja, samarbete är just rätta ordet, ty Lindarna är inte bara en leverantör utan också en medhjälpare.

Låt anteckna Eder förening i vårt kundregister och Ni erhåller automatiskt alla kataloger och broschyrer, i den mån de utkomma.

Fyll i nedanstående kupong med namn och adress samt namnet på den förening Ni representerar. Är Ni intresserad av våra erbjudanden för fester — därvid tänka vi speciellt på den stundande sommarfestsäsongen — gör Ni ett kryss i därför avsedd ruta, och är Ni med i föreningens teatersällskap — eller kanske Ni överväger att bilda ett sådant — då ritar Ni ett kryss i nedersta rutan betyder att Ni har intresse av våra många uppslag för programkommittéer och föreningsstyrelser.

Men sänd kupongen redan i dag! I morgon kanske Ni har glömt det.

Till A.-B. LINDARNA, FALUN
Undertecknad, som representerar

(förening)
anhåller härmed att min förening införes i Eder kundregister och att alla kataloger och broschyrer, som utgivas av Eder, måtte tillställas mig gratis och portofritt.

Jag har största intresset av Edra nyheter för

- Festarrangörer
- Teateramatörer
- Programkommittéer

Namn:

Adress:

Postadress:

Fordringarna på arbetskläder äro större nu än förr. De största anspråk tillgodoses med

FRISTADS
krympfria marintvillskläder

Ungdomsklubbar!

Fanor - Standar - Teaterdekorationer
- Svenska flaggor i ylle och bomull -

STEN ERICSSON, Köping - Tel. 663

Facklor

för demonstrationer och fester. Bränntid 1/2-1 eller 1 1/2 timme. Billiga priser.

Rekvirera från
GUNHILD JANSSON
Vanadislund 2 D, 1 tr. - Stockholm - Tel. 334162

Konstnärliga

fanor och standar utföres

Klubbar och andra organisationer torde hänvända sig med sina beställningar till

J. A. HALLBERG, TORSHALLA
Etabl. 1892 Tel. 61

Gripen

SEDAN 40 ÅR
FRÄMST BLAND
DE LEDANDE

SVENSKA CYKEL-MAGASINET
LINKÖPING
SPECIALAFFÄR I VELOCIPEDER OCH DELAR